

KREDEX

Korterelamu päikesepaneelide toetus

12.07.2022

EEESMÄRK

Rekonstrueerimise toetamine on oluline eluasemefondi ülalpidamise kulude vähendamise seisukohast, samuti aitab kaasa keskkonnahoidliku eluviisi propageerimisele. Koos energiatõhususe kasvuga väheneb kodumajapidamiste energiatarbimine ning sellest tulenev negatiivne keskkonnamõju. Päikeseelektri tootmiseseadme kasutamine toob kaasa toetuse saaja püsikulude alanemise kuna päikesest toodetud elektri eest, mida ise ära tarbitakse, ei pea maksma võrgutasusid, aktsiisi ja käibemaksu.

TOETATAVAD TEGEVUSED

- Energiatootmiseseadme ostmine ja paigaldamine ning paigaldamisega kaasnevad tööd.
- Energia tarbimise koormust ühtlustava või jälgiva seadme soetamine ja paigaldamine ning paigaldamisega kaasnevad tööd.
- Energiat salvestava seadme soetamine ja paigaldamine ning paigaldamisega kaasnevad tööd.
- Eespool nimetatud töödega otseselt seotud elektritööd.
- Katuse, katuslae ja pööningulae rekonstrueerimine ja soojustamine ning rekonstrueerimise ja soojustamisega kaasnevad tööd.
- Töödeks vajaliku ehitusprojekti koostamine.
- Omanikujärelevalve tegemine.

Päikesepaneelide valikul on oluline, mis põhimõttel neid paigaldatakse. Elektrisüsteemi valikul tuleks eelkõige lähtuda võimalikult kõrgest päikeseelementide efektiivsusest ja optimaalsest paigaldusest, mis tagab seadme pikema eluea ning madalama paigaldamishinna. Mustus, lumi ja isegi minimaalne vari päikesepaneelil võib oluliselt mõjutada väljundvõimsust. Päikeseelektrisüsteemi enda tekitatud varjud sõltuvad paneelide installeerimisnurgast ning kahe järjestikku paikneva rea omavahelisest kaugusest. Varjude langemise juures tuleb arvestada, et varjude langemisega proportsionaalselt päikesemoodulile langeb päikesepaneeli sisemise topoloogia tõttu paneeli elektriline tootlikkus. Lisaks hooajalisusele on oluline roll Eesti kliimas süsteemi tootlikkusele ka temperatuuril ja tuulel. Eeltoodust tulenevalt on energiatootmisseadme paigaldamiseks ja olemasolevate süsteemidega ühendamiseks vajalik ehitusprojekt.

- Taastuenergia tootmiseseadme kasutuselevõtt on toetatav juhul, kui tehakse ühtlasi korda hoone katus juhul, kui päikesepaneel pannakse katusele. Toetuse eesmärki – energiatõhususe saavutamine, silmas pidades on nimetatud kaasnev kohustus ülimalt oluline. Juhul, kui hoone katus on eelnevalt soojustatud, tehtud tööde ümbertegemise kohustus puudub. Eelnevalt teostatud ehitustööd on ajaliselt piiratud 2000. aastaga. Rekonstrueerimata katusega hoonele energiatootmisvõimaluse lisamine ei ole mõistlik ega otstarbekas.
- Projekteerimise ja ehitamise teostajaks peab olema ettevõtja, kes on pädev vastava teenuse osutamiseks. Ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 24 kohaselt võib ettevõtja ja 4 pädev isik ehitusalal majandustegevuse korras pakkuda oma teenuseid ning tegutseda, kui ettevõtja vastutusel ja heaks tegutseva pädeva isiku kvalifikatsiooni tõendab haridusel ja töökogemusel põhinev kutseeaduse kohane kutse või muu õigusakti kohane pädevustunnistus.

MITTETOETATAVAD TEGEVUSED

- Energiatootmisseadme võrguga liitumisega seotud kulu. – pole prognoositav
- Hoone laiendamise, lisakorruse ehitamise või pööningukorruse väljaehitamise ja nimetatud tegevustega seotud ettevalmistavate tööde kulu (Toetuse saamine ei saa olla seotud ärilise eesmärgiga projektiga ning hoone mahtu muutvad tööd tuleb teha eraldiseisvalt, st antud tegevusi ei saa ellu viia projekti abikõlblikkuse perioodil. Suure tõenäosusega on ka korterelamutes, kus lisapinda ehitatakse ja see müüakse, võimalik saadud tuludest hoone rekonstrueerida ning toetus ei pruugi olla vajalik.)
- Samale eesmärgile suunatud tegevuste uuesti teostamine kui varasemad tegevused on teostatud või nende teostamiseks on toetus eraldatud riigieelarve, muu avaliku sektori või välisvahendite raames, v.a juhul selleks esineb määruse paragrahvis 13 toodud alus. (kui hoone katus on eelnevalt soojustatud, tehtud tööde ümbertegemise kohustus puudub. Eelnevalt teostatud ehitustööd on ajaliselt piiratud 2000. aastaga. 2000. aastal või hiljem soojustatud katusega hooned on oluliselt madalama välispiirete soojusjuhtivusega ja ei vaja üldjuhul terviklikku rekonstrueerimist koos välispiirete täiendava soojustamisega. EhSi jõustumisest 01.07.2015. a arvates on seaduslikult ehitatu kajastatud ehisregistris ehk sealt on EISil võimalik nõuetekohasust kontrollida. Katuse rekonstrueerimine ei ole küll ehitusloakohustuslik, küll aga ehitusteatis kohustuslik. Vajadusel esitab taotleja asjakohased dokumendid (näiteks arved, lepingud vms), millest nähtub, et katus on nõuetekohaselt soojustatud)

TOETUSE MÄÄRAD

- 30% (sh ehitusprojekti koostamine ja omanikujärelevalve) juhul, kui energiatootmisseadmega kompenseeritakse osaliselt või täielikult korterelamu üldelektri tarbimine. (taotleja eesmärk on korterelamu haldamisega seotud elektrienergia kulude vähemalt osaline vähendamine. Taastuvenergia tarbimisele viiakse nt koridori valgustus või muud elektrit tarbivad seadmed, mis on korteriomaniike ühises kasutuses ja hoone ülalpidamisest tulenevalt vajalikud)

- 40% (sh ehitusprojekti koostamine ja omanikujärelevalve) juhul, kui energiatootmiseseadmega kompenseeritakse osaliselt **või** täielikult korterelamu üldelektri ja eluruumide elektri tarbimine **või** energiatootmiseseade integreeritakse katuse **või** fassaadi katematerjalidesse **või** energiatootmiseseadmele lisaks paigaldatakse energiat salvestav seade.
- Päikesepaneele kasutavad taastuva elektrienergia tootmise süsteemid võimaldavad süsteemi paigaldada elektrienergia salvestavaid seadmeid, millega on võimalik täiendavalt tasandada päevaseid tarbimistippe ja reguleerida elektriostmise graafikut selliselt, et võrgust ostetakse energiat kõige odavama hinnaga perioodil. Lisaks eeltoodule võimaldab salvestustehnoloogia kasutamine vältida lühiajalisi elektrikatkestusi, mis on põhjustatud elektrivõrgust. Toetuse osakaal on 40% samuti juhul, kui kasutatakse innovaatilisemaid lahendusi, st päikesepaneelid integreeritakse hoone katuse või fassaadi katematerjalidesse. Toetuste osakaalude määramise põhimõte on, et terviklikud ja innovaatilised rekonstrueerimistööd tagavad suurema energiasäästu ja seega on vastav toetuse osakaal suurem.

- Suurim toetussumma taotleja kohta on 150 000 eurot.
- Omafinantseeringu määr peab katma projekti abikõlblikest kuludest selle osa, mida toetusest ei hüvitata.

TEHNILISED TINGIMUSED

- Energiatootmiseadme maksimaalne võimsus tohib olla kuni 200 kW.
- Maksimaalne võimsus tuleneb elektrituruseadusest. Minimaalset võimsust ei sätestata. Arvestades, et energiatootmiseseade peab kompenseerima vähemalt osaliselt korterelamu üldelektri tarbimise, projekteeritakse kavandatav energiatootmiseseadme võimsus konkreetse hoone energiatarbe vajadusest lähtuvalt.
- Energiatootmiseseade tuleb paigaldada korterelamu katusele või fassaadile. - On äärmiselt oluline valida ja planeerida seade kohas ning viisil, mis mõjutaks vähimal määral tootlikkust. Kinnisasja suuruse tõttu puudub korterelamutel ka reeglina võimalus paigaldada päikesepaneelid mujale kui hoonele.

- Energiatootmise seadme katusele paigaldamiseks tuleb katus, katuslagi või pööningulagi rekonstrueerida, et saavutada soojusläbivuse näitaja $U \leq 0,12$ (W/m²K) - katus tuleb enne päikesepaneelide paigaldamist rekonstrueerida vältimaks olukorda, kus päikesepaneelid paigaldatakse rekonstrueerimata katusele, mis takistab hilisemat katuse rekonstrueerimist või muudab selle ebamõistlikult kalliks
- Fassaadile tohib energiavahetuse seadme paigaldada ainult juhul, kui
  - fassaad on soojustatud vähemalt 10 cm paksuse kihiga 2000. aastal või hiljem või
  - energiavahetuse seade integreeritakse fassaadi kattematerjalidesse.
- Kui toetusega ostetakse energiavahetuse seade ja energiat salvestav seade, peab müüja andma vähemalt viie aasta pikkuse tootjagarantii nende kõigile komponentidele ning viie aasta pikkuse garantii paigaldamistöodele.

TAOTLEJA

- Toetust võib taotleda korteriühistu.
- Korteralamu peab olema kasutusele võetud enne 2000. aastat.
- Kui korteralamus on üle viie korteriomandi, peab neist vähemalt 80% olema vähemalt viie erineva füüsilise isiku omandis.
- Kui korteralamus on kuni viis korteriomandit, peavad need kõik olema erineva füüsilise isiku omandis.

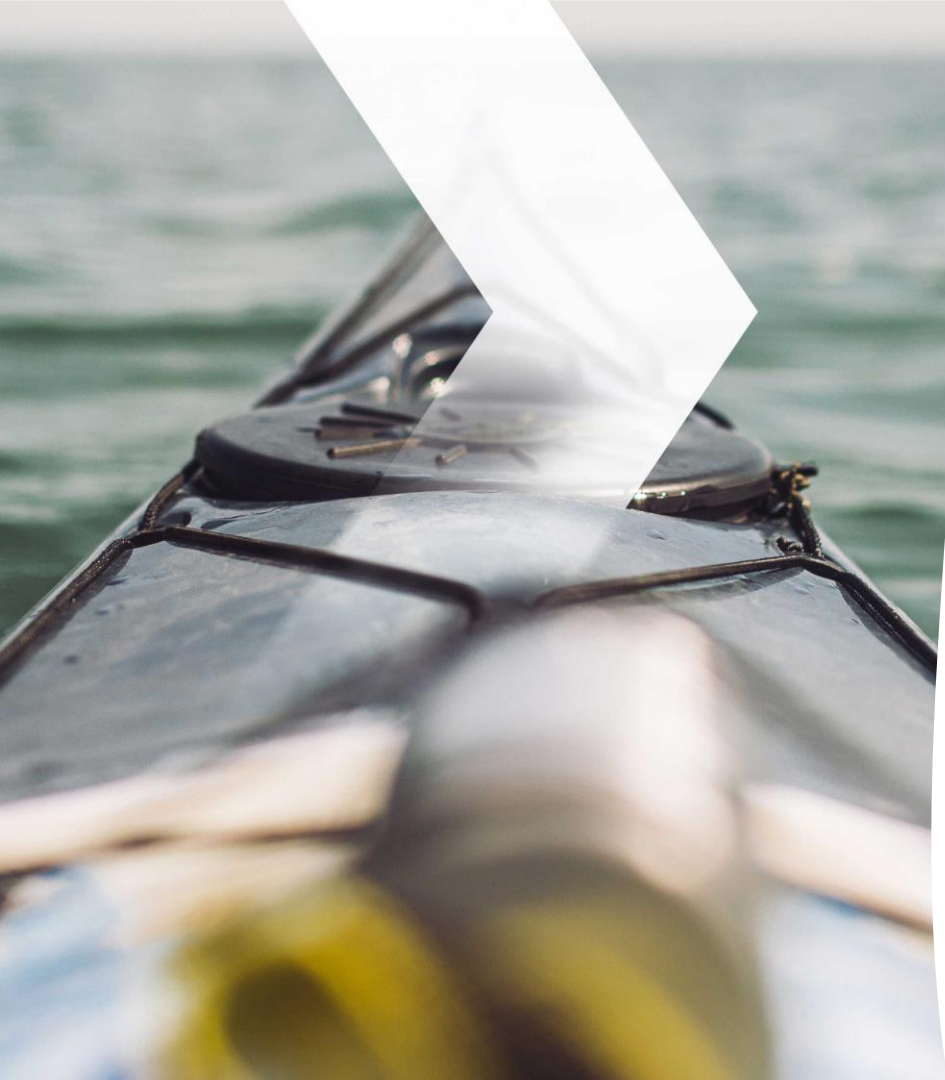

VAJALIKUD DOKUMENDID JA TAOTLEMINE

Taotluse lisadokumendid on

1. ehitusseadustiku kohane ehitusprojekt;
2. korteriühistu üldkoosoleku otsuse protokoll, milles on toodud rekonstrueerimistööde tegemise otsus, vajaduse korral elektri ühisostu otsus, rekonstrueerimistööde ja kaasnevate teenuste kirjeldus, vajaduse korral renoveerimislauu võtmise otsus projekti elluviimiseks ning laenu võimalik maksimumsumma;
3. korteriühistu liikmete nimekiri seisuga, mis ei ole varasem kui 30 kalendripäeva enne KredExile taotluse esitamist;
4. projekteerimistööde tellimiseks võetud pakkumused koos pakkumuskutsega ja eduka pakkujaga sõlmitud leping;
5. võrguettevõtja väljastatud liitumispakkumine juhul, kui energiatootmiseseade paigaldatakse piirkonda, kus on jaotusvõrk.

- Taotlemine toimub läbi [E-toetuse keskkonna](#) (e-toetuste keskkonda saad siseneda ID-kaardi või mobiil-ID-ga).
Vaata E-toetuse keskkonda tutvustavat videot [siin](#).
Vaata taotlusvormi täitmise juhendit [siin](#).
- Toetuse saaja esitab toetuse andjale nelja kuu jooksul alates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest
  - renoveerimislaenu positiivse otsuse,
  - rekonstrueerimistöde ja omanikujärelevalve teenuse tellimiseks võetud pakkumused koos pakkumuskutsega ning eduka pakkujaga sõlmitud lepingu.

HINNAPAKKUMISED

- Rekonstrueerimis- ja projekteerimistöode ning omanikujärelevalve teenuse tellimiseks tuleb võtta vähemalt kolme omavahel sõltumatu ettevõtja hinnapakumuse.
- Rekonstrueerimis- ja projekteerimistöode ning omanikujärelevalve teenuse tellimiseks ei tohi võtta hinnapakumust tulumaksuseaduse § 8 lõikes 1 sätestatud seotud isikult (abikaasad, elukaaslased või otse- või külgjoones sugulased, ühte kontserni kuuluvad äriühingud jne)
- Pakkumuskuute peab sisaldama kriteeriume eduka pakumuse väljavalimiseks ja toetuse saaja esindaja peab pakumuskutte allkirjastama. Seda kohustust ei ole toetuse saajal juhul, kui teenuse maksumus on ilma käibemaksuta alla 20 000 euro.
- Pakkumused peavad olema võrreldavad, kontrollitavad ja allkirjastatud.

- Edukas pakkumus peab põhinema parimal võimalikul hinna ja kvaliteedi suhtel. Toetuse saaja peab kasutama hindamiskriteeriumite seadmisel ja ostu tegemisel käesoleval kodulehel toodud vorme ja tingimusi, mis on avaldatud asjakohase toetusmeetme juures.
- Pakkumuskuutse ja pakkumuse esitamine ning pakkumuste võtmisega seotud teabevahetus peab toimuma kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ning tuleb säilitada.
- Kui toetuse saaja ei saa temast sõltumatutel põhjustel kolme pakkumust, tuleb tal esitada toetuse andjale sellekohane põhjendus ja võimaluse korral pakkumuse tegemisest loobumise teated.
- Toetuse saaja peab esitama hiljemalt nelja kuu möödudes arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest toetuse andjale rekonstrueerimistöode ja omanikujärelevalve teenuse tellimisel võetud pakkumused koos pakkumuskuutsega ja eduka pakkujaga sõlmitud lepingu. Toetuse taotlusega koos tuleb esitada projekteerimistöode tellimisel võetud pakkumused koos pakkumuskuutsega ja eduka pakkujaga sõlmitud leping.

Ettenähtud vormid ja tingimused tööde ja teenuste tellimiseks (vastavalt toetuse määrusele):

- [Ehitusprojekti ja -tööde koos tellimiseks pakkumuskutse.docx](#)
- [Ehitusprojekti ja -tööde koos tellimiseks lepingu sõlmimise otsus.docx](#)
- [Ehitusprojekti tellimiseks pakkumuskutse.docx](#)
- [Ehitusprojekti tellimiseks lepingu sõlmimise otsus.docx](#)
- [Ehitustööde tellimiseks pakkumuskutse.docx](#)
- [Ehitustööde tellimiseks lepingu sõlmimise otsus.docx](#)
- [Omanikujärelevalve teenuse tellimiseks pakkumuskutse.docx](#)
- [Omanikujärelevalve teenuse tellimiseks lepingu sõlmimise otsus.docx](#)

TOETUSE VÄLJAMAKSMINE

- Toetus makstakse välja tegelike kulude alusel, vastavalt taotluse rahuldamise otsuses nimetatud osakaalule abikõlblikest kuludest ja kuni selles otsuses märgitud summani.
- Kui rekonstrueerimistöode maksumus kujuneb väiksemaks kui taotluses märgitud toetussumma, makstakse toetust projekti tegeliku maksumuse alusel, võttes aluseks taotluse rahuldamise otsuses märgitud toetuse osakaalu.
- Toetuse saaja esitab toetuse andjale koos maksetaotlusega
  - fotod rekonstrueeritud korterelamust ja tehnosüsteemidest
  - saadud arved
  - arvete tasumist kinnitavad maksekorraldused või konto- või krediitkaardi väljavõtte
  - tööde üleandmis-vastuvõtuaktid
  - ehitus- ja/või töövõtulepingud

TÄNUD!

Heikki Parve

energiasäästu projektijuht

heikki.parve@kredex.ee

667 4114

Jana Toome

partnersuhete haldur

jana.toome@kredex.ee

5306 4914

Rahastatakse liidu COVID-19
pandemiale reageerimise raames.

KREDEX

